



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **H. B.**
státní příslušnost Alžírsko
t. č. v Pobytovém středisku Havířov, Na Kopci 269, 735 64 Havířov
zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem 702 00
Ostrava, Purkyňova 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí ze dne 29.3.2018 č. j. OAM-177/LE-VL14-HA11-2017, o udělení
mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Ladislava Bárty se určuje částkou **6.800 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 29.3.2018 č. j. OAM-177/LE-VL14-HA11-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je potřeba jeho legalizace pobytu na území České republiky, neboť zde žije jeho syn. Důvodem, pro který odmítá návrat do země svého původu je skutečnost, že je kabylským Berberem, který přestal vyznávat islám a nechce být arabizován a islamizován, neboť nesouhlasí s principy islámu. V průběhu řízení svoji žádost doplnil také tím, že se obává nástupu vojenské služby, neboť armáda je arabská a muslimská. Tyto důvody dle žalovaného nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12a, b) zákona o azylu a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, v níž neuvedl jediný důvod svého nesouhlasu s tímto rozhodnutím. V žalobě zároveň požádal, aby mu pro toto řízení byl ustanoven zástupce z řad advokátů, konkrétně Mgr. Ladislav Bárta. Jeho žádosti krajský soud usnesením ze dne 4.5.2018 č. j. 61 Az 14/2018-11 vyhověl a ustanoveného advokáta vyzval k doplnění žalobcovy žaloby o důvody, ve kterých je spatřována nezákonnost či nicotnost napadeného rozhodnutí žalovaného. Podáním ze dne 29.5.2018 právní zástupce žalobce konkretizoval žalobní body tak, že žalovaný nesprávně vyhodnotil hrozbu vážné újmy hrozící žalobci pro jeho ateismus. Žalobce se domnívá, že situace ateistů, a především ateistů takových, kteří odpadli od islámu, je v Alžírsku zásadně palčivější a vede mnohdy k potřebě udělení některé formy mezinárodní ochrany. Alžírsko je podle vlastní ústavy sunnitským státem, přičemž již sama ústava vylučuje nemuslimy ze zastávání vyšších státních postů a apostáze je v praxi často následována trestáním, včetně věznění, pokut a nucené rekonverze. Velmi obecná úprava trestnosti blasfemie (poznámka soudu urážení, zesměšňování či rouhání), je zneužívána právě pro represii vůči nemuslimskému obyvatelstvu a speciálně vůči ateistům, neboť pouhé prezentování tohoto názorového přesvědčení je vydáváno za zásadní narušení veřejného pořádku a trestný čin blasfemie. Přestože není výslovně zakázána apostáze, tedy odpadnutí či odstoupení od víry, proselytismus (poznámka soudu získávání nových věřících pro náboženskou společnost změnou jejich původního náboženského přesvědčení) je považován za nezákonný a hrozí za něj trest vězení až do 5 let a vysoká pokuta. Návrat žalobce do Alžírska by znamenal nutnost naprosté rezignace na požívání náboženské svobody a tolerance, na kterou si zvykl v Evropě a faktickou nutnost skrývání vlastního věroučného přesvědčení a předstírání příslušnosti k islámu. Kdyby využíval svého přirozeného lidského práva na projevy vlastního náboženského a věroučného přesvědčení, vystavil by se zásadnímu a nikoliv nepravděpodobnému nebezpečí vážné újmy spočívající nikoli pouze v násilí ze strany extremistických skupin, nýbrž dokonce i trestnímu stíhání za zástěrkové a zneužitelné

trestné činy hojně užívané pro potlačení projevu jakéhokoliv nemuslimského světonázoru. Žalobce dodal, že situace ateistů v Alžírsku je známá a materiály, které žalovaný použil pro zdůvodnění svého rozhodnutí, byly interpretovány nepřesně a zavádějícím způsobem. Žalobce se proto domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 29.3.2018 č. j. OAM-177/LE-VL14-HA11-2017 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a následujících soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 13.12.2017. Při poskytnutí údajů k této žádosti o mezinárodní ochranu dne 20.12.2017 uvedl, že do České republiky přicestoval v srpnu 2014 načerno; od roku 2012 měl vízum do Francie, kde pobýval. Jeho původní cestovní pas je neplatný. Žádal alžírskou ambasádu koncem srpna 2017 o jeho prodloužení, avšak údajně nemá rodné číslo a zpětnou vazbu. Ve Francii chtěl pokračovat ve studiu, ale politicky jej to tam nebavilo, a proto chtěl změnit zemi. Měl známého v České republice, který mu řekl, že je tady lépe než ve Francii a přivezl jej dne 23.8.2014 a z počátku mu také pomáhal. Za důvody žádosti o mezinárodní ochranu označil to, že nechce žít v Alžíru, neboť je muslim a také to, že zde má dítě a chce mu být otcem. Je zvyklý žít v Evropě. Z obsahu správního spisu dále vyplynulo, že dne 20.12.2017 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce až do 15 let svého věku žil poklidně se svou rodinou a poté se vědomě začínal zajímat o náboženství. Zjistil, že islám dělá podivné věci. Studium zakončil maturitní zkouškou, ale již věděl, že z náboženských důvodů vycestuje z Alžírska. Alžírsko opustil v 18 letech, kdy si začal uvědomovat svůj nesouhlas s náboženstvím. Rodiče jej nutili vyznávat islám a jediné východisko pro něj představovalo vycestování ze země původu. Z toho důvodu musel rodiče opustit, což jej velmi mrzí. V Alžírsku neměl osobně žádné problémy, avšak Arabové jej přiměli k odchodu z vlasti, protože ostatní věřící nenechali volně vyznávat jejich náboženství. Vláda je arabská a ateisty nenechává volně se vyjadřovat. Po příjezdu do České republiky potkal svou přítelkyni. Začali spolu bydlet a ona otěhotněla a informovala se na policii, jakým způsobem zlegalizovat jeho pobyt. Žalobce v srpnu 2015 navštívil cizineckou policii a obdržel správní vyhoštění, přičemž toto rozhodnutí bylo zrušeno a vráceno k projednání. Opakovaně pak dostával zamítavá rozhodnutí proti odvolání a opětovně dostal správní vyhoštění. Dobrovolně šel na policii naposledy dne 11.12.2017 do Jihlavy, kde byl zadržen. Na dotaz ohledně legalizace svého pobytu v České republice sdělil, že si myslel, že se tato věc vyřeší narozením jeho syna; o sňatku s přítelkyní nehovořili. Druhý krok pro něj představovalo podání žádosti o mezinárodní ochrany. Nevycestoval ani s ohledem na správní vyhoštění, neboť nevěděl, že mu skončila platnost potvrzení a ani vycestovat nechtěl. Má zde přítelkyni, se kterou nežije ve společné domácnosti, zatím budují vztah a s předchozí přítelkyní, která je matkou jeho dítěte, žil asi půl roku od října 2015, ale rozešli se ještě před narozením dítěte. Dodal, že se rozhodl požádat o udělení mezinárodní ochrany v České republice ihned, avšak chtěl svůj

pobyt vyřešit prostřednictvím rodiny, což mu bylo zamítnuto. Při doplňujícím pohovoru konaném dne 14.2.2018 žalobce sdělil, že o vycestování z Alžírsku uvažoval již od svých 18 let a učinil tak až v roce 2012, neboť v 18 letech se cítil příliš mladý a nedostatečně zodpovědný k odchodu z vlasti. Měl pocit nesvobody, protože nemohl dělat, co chtěl. Arabští Berberři jsou podle něj považováni za Kabylly, přičemž jsou to původní obyvatelé Alžírsku. Berberři si chtějí uchovat svou identitu včetně jazyka a nechtějí se podrobit arabizaci. Žalobce v rámci doplňujícího pohovoru upřesnil, že pokud při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 20.12.2017 měl říct, že nechce žít v Alžírsku, neboť je muslim, pak s tímto tvrzením mýnil, že muslim není a dále upřesnil, že z Francie vycestoval, jelikož jej to tam politicky nebavilo. Ve Francii žije mnoho arabských muslimů a cítil se tam jako v Alžírsku. V souvislosti s jeho náboženským postojem jsou muslimové nebezpeční. Člověk, který nevyznává islám, má těžký život, poněvadž musí také navštěvovat mešitu. Lidé vyznávající islám nejsou svobodní a považují jej za svazující tím, že se musí např. 5 krát denně modlit. Závěrem pohovoru žalobce opakoval, že by chtěl v České republice pobývat se svým synem a že z Alžírsku odešel z důvodu arabizace a nechce se tam vrátit. Když mluvil se svou sestrou, dozvěděl, že je v Alžírsku hledán z důvodu, aby nastoupil vojenskou službu. Sestru požádal, aby mu zaslala povolávací rozkaz, čímž hodlá prokázat, že vojenská služba, trvající 18 měsíců, by pro něj po návratu do Alžírsku byl velký problém, jelikož je Kabyl a armáda je arabská a muslimská. Součástí správního spisu žalovaného jsou i zprávy o zemi původu žalobce, a to Informace Human Rights Watch ze dne 18.1.2018 – Výroční zpráva – Alžírsko, Výroční zpráva Amnesty International ze dne 22.2.2017, výňatek ze Zprávy Evropské unie – Výroční zpráva EU o lidských právech a demokracii ve světě 2016, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v roce 2016 v Alžírsku ze dne 3.3.2017, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o svobodě vyznání v Alžírsku za rok 2016 ze dne 15.8.2017, Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 104340/2017-LPTP ze dne 9.6.2017 o Hnutí za autonomii Kabýlie, o postoji alžírských státních orgánů vůči ateistům, o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 20.7.2017 – Bezpečnostní a politická situace v Alžírsku a informace téhož odboru Ministerstva vnitra ČR pojednávající o vztahu Berberřů a Arabů na území Alžírsku.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
7. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a

že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

8. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
9. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí toliko v mezích žalobních bodů tak, jak mu to ukládá ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. V podání právního zástupce ze dne 29.5.2018 byl v podstatě vznesen jeden jediný žalobní bod spočívající v nesprávném vyhodnocení hrozby vážné újmy žalobci pro jeho ateismus. Žalobce zásadně nesouhlasil s názorem žalovaného v tom, že odpadnutí od islámu a v důsledku toho obava z pronásledování a ústrků, kterým by byl v Alžírsku v případě návratu vystaven, nelze považovat za azylově relevantní důvod. Naopak žalobce se domníval, že situace ateistů, zejména těch, kteří „odpadli“ od islámu, je v Alžírsku zásadně palčivější a že mnohdy vede k potřebě udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Ústava Alžírsko vylučuje nemuslimy ze zastávání vyšších státních postů a odpadnutí od islámské víry je často postihováno trestáním včetně věznění, pokut a nucené rekonverze. Blasfemie je zneužívána pro represí vůči nemuslimskému obyvatelstvu, speciálně pak vůči ateistům, neboť je vydávána za zásadní porušení veřejného pořádku. Žalobce dále poukázal na to, že nutnost naprosté rezignace na požívání náboženské svobody a tolerance by u něj znamenala nutnost skrývání vlastního věroučného přesvědčení a předstírání příslušnosti k islámu. Podle jeho názoru žalovaný nepřesným a zavádějícím způsobem interpretoval informace, které použil k vyhodnocení poměrů země původu. I když to v žalobě není jasně uvedeno, z jejího obsahu plyne, že žalobce brojil v podstatě proti neudělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy proti neudělení azylu z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z důvodů náboženství, resp. vytýkal žalovanému neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu a to z důvodu uvedeného v odst. 2 písm. b) tohoto zákona, tedy z důvodu hrozící vážné újmy v důsledku jeho případného trestání proto, že přestal vyznávat islám.
10. S výše uvedeným žalobním bodem krajský soud nemůže souhlasit. Součástí správního spisu, jak již bylo shora uvedeno, je mimo jiné mezi informacemi o zemi původu žalobce. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 15.8.2017 pojednávající o svobodě vyznání v této zemi za rok 2016. V ní je výslovně uvedeno, že ústava zakotvuje svobodu svědomí a od února po schválení její novely také svobodu vyznání. V souladu s ústavou je státním náboženstvím islám a pro státní instituce platí zákaz jednání neslučitelného s tímto vyznáním. Právní řád zaručuje všem jedincům právo provozovat svou víru za podmínky, že budou ctít veřejný pořádek a dodržovat předpisy. Porušení či pohánění jakéhokoli vyznání je trestný čin. Trestným činem je rovněž obrácení muslimů nemuslimy na jinou víru. V téže zprávě se mimo jiné také uvádí, že zákon zakazuje diskriminaci na základě vyznání, zaručuje ochranu státu pro nemuslimy a

„toleranci a respektování jiných náboženství“. Na druhou stranu však za diskriminaci na základě vyznání nestanovuje žádné postihy. Omezením je to, že ústava zakazuje nemuslimům kandidovat na úřad prezidenta, ovšem nemuslimové mohou zastávat jiné veřejné úřady a pracovat ve vládě a státní správě. Podle Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 104340/2017-LPTP ze dne 9.6.2017 jsou alžírské státní orgány poměrně tolerantní vůči jiným náboženstvím, než je státní islám i vůči ateistům. Jediným praktickým omezením je požadavek na dodržování veřejného pořádku. S přihlédnutím k těmto informacím dospívá krajský soud ke stejnému závěru jako žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí, a sice že žalobce má možnost žít v zemi původu se svým ateistickým přesvědčením s výše uvedeným omezením, kterým je dodržování veřejného pořádku. Pakliže se při hovoru žalobce zmínil o tom, že jej rodiče nutili, aby vyznával islám a že jediné východisko pro něj představovalo vycestování z vlasti a že své rodiče musel z tohoto důvodu opustit, tuto skutečnost nelze rozhodně podřadit pod důvod náboženského pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Případné nepochopení a jednání rodinných příslušníků proti ateistickému přesvědčení žalobce není, jak vyplynulo z použitých informací o zemi jeho původu, podporováno nebo tolerováno státními orgány Alžírsku, na které by měl v takovém případě možnost obrátit se o pomoc (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně sp. zn. 2 Azs 15/2004 ze dne 5.5.2004). Krajský soud proto uzavírá, že žalobcem tvrzený ateismus není důvodem podřaditelným pod obavy z pronásledování ve smyslu výše citovaného § 12 písm. b) zákona o azylu ani nenaplnuje pojem vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona. Krajský soud zároveň může souhlasit s žalobcem v tom, že použité materiály o zemi původu Alžírsku byly žalovaným interpretovány nepřesně a zavádějícím způsobem. Tyto informace krajský soud hodnotí jako dostatečně aktuální, vyčerpávající a dostupné, a nezabýval se proto obecným odkazem žalobce na internetové články v anglickém jazyce, zabývajícím se problémem svobody, věroučného přesvědčení a práv ateistů.

11. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl.
12. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).
13. Ustanovenému právnímu zástupci žalobce byla přiznána odměna za zastupování žalobce v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3.100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 6.800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinnost zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 20.09.2018

Shodu s prvopisem potvrzuje

JUDr. Petr Indráček, v. r.
samosoudce